

at Grundlovens § 72, navnlig dette andet Led, ikke siger et eneste Ord om, hvorvidt man er pligtig at efterkomme eller ikke efterkomme, og jeg er forbavset over, at de to ærede juridiske Medlemmer (Koch og Rump), som talte i Gaar og i Dag, uden videre gaa ud fra, at Grundlovens § 72 indeholder en Regel derfor. Kende de ærede Medlemmer da ikke en eneste af de juridiske Forfattere, der have skrevet om dette Punkt, og som jeg ikke fik Tid til at citere i Gaar? Kende de ærede Medlemmer ikke den grundlovgivende Rigsforsamling, og vide de ikke, hvad det Udvalg, der var nedsat om Grundlovsudkastet, har udtalt med Hensyn til denne Paragraf, saa maa jeg virkelig tillade mig at citere ganske kort, hvad der staar i det nævnte Udvalgs Betænkning desangaaende. Det staar Spalte 1529. Der var et Mindretal, der mente, at den Passus, der her var Tale om, kunde være noget farlig, fordi der var nogle dumme Mennesker, som kunde forstaa den paa en forkert Maade, men saa siger Majoriteten: „Man har ikke kunnet indse, hvorledes man med nogen stellig Grund heraf kan udlede nogen saadan almindelig Forudsætning“ — nemlig Forudsætningen om, at man skulde lytte Øvrighedens Befaling — „Det siges alene, at man ikke ved at gaa til Domstolene kan unddrage sig fra foreløbig at efterkomme Øvrighedens Befaling. Hvorvidt man af andre Grunde kan unddrage sig Lydighed, det er noget, der aldeles ligger uden for denne Sætnings Hensigt og Ord.“ Jeg anbefaler de Herrer at læse det igen, og naar de ikke ere fornøjede med mit Citat, skal jeg henvise dem til Holchs, Goos' og Magens Statsret. De ville da se, at det med rene og klare Ord er udtalt paa den Maade. — Altjaa, § 72, andet Led, har ikke det mindste med denne Kvæstion at gøre, som her foreligger. Naar det nu altjaa er Tilfældet, er virkelig den Sætning, som først Professor Deunger har opstillet i sin Forbuds-lære, og som den ærede Minister i Gaar saa stærkt pointerede, nemlig, at Øvrigheden maa kunne gaa frem og handle og kan ikke standses ved et Forbud, et rent og skært Postulat, ikke begrundet paa nogen Lovbestemmelse og i og for sig en Retsætning af saa bureaukratist og frihedsfjendelig Tendens, at det netop efter min Mening er det, der har givet hele denne Sag sin store Be-

tydning. Vi have set, hvad den har ført til i dette Tilfælde, nemlig det uhorste, at et Retsdekret er blevet betragtet som Lust, som en Nullitet. Det var denne Tendens hos Øvrigheden, hos Ministrene til at ville sætte deres Vilje igennem, *coute qui coute*, til ikke at vilde standse, selv om den ikke var lovlig. Had den Sætning vilde kunne føre til i andre Tilfælde, vide vi ikke, men man har set i andre Lande, hvor langt man, naar man giver efter paa det Punkt, kan komme. Jeg kan godt forstaa, at en Mand, der i tyve Aar har staaet i Spidsen for Administrationen, har været Justitsminister her i Landet, efterhaanden ikke holder af Modstand, og at Modstanden skal brydes. Er der et Medlem her i Salen, som træder op, saa faar man en saadan Skulle, som jeg fik i Gaar. Folketinget har man jo efterhaanden faaet sat til Side og faaet Modstanden knækket. Nu træder den ærede Minister efter 20 Aars Forløb ind i en anden Serie, og den skal formentlig kendemærkes ved, at nu skulle Domstolene, hvis de vove at modsætte sig Administrationens Magtlybde, knækkes, og det er begyndt godt ved, at et saadant Retsdekret er erklæret for en Nullitet, og ved, at der handles stik imod det.

Det vilde være af stor Interesse, og det er ogsaa et Øjemed med min Forespørgsel, at Tinget faar at vide, hvor langt den højtærede Justitsministers Anskuelse gaar paa dette Punkt. Jeg har bemærket, at Professor Deunger siger, at der ikke maa nedlægges Forbud mod „offentlige Myndigheders“ Handlinger. Offentlige Myndigheder ere nu baade Statsmyndigheder, kommunale Myndigheder, Borgmestre, Amtmænd og andre, man kan gaa ned til den simpleste Vejbetjent — der maa ikke nedlægges Forbud mod dem. I Gaar talte den højtærede Minister, som om det var egentlig kun Regeringens Handlinger, Ministerens Handlinger, som der ikke maatte nedlægges Forbud mod, og han fejede min Vejbetjent til Side paa en meget haanlig Maade og sagde, at det var der ikke Spørgsmaal om. So, undskyld, jeg holder fast ved min Vejbetjent, ved min Vejinspektør, for hvis han kommer i Dag og siger, i Morgen kommer jeg med ti Mand og rydder Træerne paa Skrenten ud mod Bejen, saa nytter det mig ikke, at jeg vil skrive et Promemoria til Justitsministeren